

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

ВЪПРОСНИК
ПО БАНКОВО ПРАВО

1. Банково право – обща характеристика. Банково дело, банкова система и банково право. Публично и частно банково право. Дялове на банковото право.
2. Източници на банковото право. Характер на Закона за кредитните институции, Закона за Българската народна банка, Закона за гарантиране на влоговете в банките, Закона за банковата несъстоятелност, Закона за платежните услуги и платежните системи. Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Уредбата на банковите сделки в Търговския закон. Подзаконовата уредба на банковата дейност. Други източници на банковото право.
3. Кредитна институция. Банката като субект на банкова дейност. Характер и компоненти на предмета на дейност на банката. Изключителната банкова дейност. Публичното привличане на влогове.
4. Дружество за електронни пари и платежна институция. Финансова институция. Особенности на предмета на дейност.
5. Учредяване на банка. Прекратяване дейността на банка. Ролята на лиценза, издаван от БНБ. Разрешения и одобрения, издавани от БНБ.
6. Собственият капитал и капиталовата адекватност на банката. Структура на собствения капитал. Рискове, покривани от собствения капитал. Банков и търговски портфейл. Отношения на капиталова адекватност. Изисквания за оповестяване.
7. Кредитните ограничения в дейността на банката. Режим на големите експозиции. Режим на вътрешните експозиции.
8. Инвестиционните ограничения в дейността на банката.
9. Защита на клиентите на банката. Режим на общите условия по влоговете и по кредитите. Режим на банковата и на професионалната тайна.
10. Режим на доверителността и на разкриването и преодоляването на конфликт на интереси.
11. Защита на вложителите според Закона за гарантиране на влоговете в банките. Фондът за гарантиране на влоговете в банките – правно положение, функции, органи.
12. Надзор върху банковата дейност. Цели, компетентност /правомощия/ на надзора. Правомощия за надзорно установяване. Правомощия за надзорно въздействие. Организация на надзора в централната банка /БНБ/.
13. Банков съюз. Режим на тясно сътрудничество с Европейската централна банка;
14. Адресати на надзора и мерки за въздействие, прилагани спрямо тях.
15. Квесторите като орган за банков надзор. Изисквания за квестори. Правомощия на квесторите.
16. Правно положение на БНБ като централна банка на страната. БНБ като държавна институция и като юридическо лице. Функции на БНБ. Режим на паричния съвет /валутния борд/.
17. Органите на БНБ. Формиране и правомощия. Независимостта на БНБ и контролът върху дейността ѝ.
18. Несъстоятелност на банка. Особенности на банковата несъстоятелност. Цел и характер на производството по банкова несъстоятелност.
19. Откриване на производството по несъстоятелност. Основания. Съдебното решение за обявяване на несъстоятелността – характер и последици.
20. Органи за управление на несъстоятелността. Синдик и временен синдик.
21. Маса на несъстоятелността. Защита, запазване, управление и попълване на масата на несъстоятелността.
22. Осребряване и разпределение на имуществото. Сметка за разпределение. Приключване на производството. Възобновяване.
23. Ликвидация на банка. Доброволна ликвидация. Принудителна ликвидация. Продажба на предприятието на банка.
24. Реструктуриране на кредитни институции. Понятие и смисъл на реструктуриране. Цели на реструктурирането и органи.
25. Инструменти за реструктуриране – обща характеристика.

София, 2024 г.

Литература

Основна

Димитров, В. *Банково право*. ИК-УНСС, С., 2021.
Димитров, В. *Въведение в банковото право. Търговската банкова дейност и нейната публичноправна уредба*. Нова Звезда, С., 1996.

Допълнителна

Башов, С. Правен режим на надзора върху банковата дейност. Сиела, С., 2023.
Башов, С. Понятието „банкова система“ според българското банково законодателство // Юридически, икономически и исторически аспекти на държавното регулиране върху стопанската дейност. ИК-УНСС, С., 2023;
Башов, С. Българската народна банка като институция на банковия надзор. Търговско и облигационно право, 2023, № 2;
Башов, С. Относно правната фигура на квестора по Закона за кредитните институции. Дайджест „Търговско и облигационно право“, 2022, №6;
Башов, С. За легалната дефиниция на понятието „банка“ в Закона за кредитните институции и настъпилите изменения в нея. Счетоводство, данъци и право, 2022, №12;
Башов, С. Относно понятието „банкова дейност“ в Закона за кредитните институции. Бизнес и право, 2022, №2;
Башов, С. Банковият надзор като специализиран административен контрол. Бизнес и право, 2020, №2;
Георгиев, Вл. Правно положение на квестора в банковото право. Търговско право, 2000, №2;
Георгиев, Вл. Големите и вътрешните банкови кредити. Търговско право, 1995, №4;
Димитров, В. Правен режим на паричния съвет (валутния борд). Бизнес и право, 2022, №3;
Димитров, В. Борсово право. С., ИК-УНСС, 2021;
Димитров, В. Финансово право. С., Нова звезда, 2019;
Димитров, В. Особености на банковата несъстоятелност. Бизнес и право, 2018, №1;
Димитров, В. Българската народна банка в условията на законодателството през 1989-1997 г. Правна мисъл, 1998, №2

Калайджиев, А. Акционерно дружество. Сиби, С., 2019;
Калайджиев, А. Безкасово плащане. Сиби, С., 1999;
Касабова, К. Банково право. Актуални проблеми на практиката. Софи-Р., С., 2014;
Костов, М. Правосубектността като компетентност на държавен орган. Правна мисъл, 1979, №3;
Пенов, С. Финансово право. Специална част. Учебен курс. УИ „Климент Охридски“, С., 2020;
Пехливанов, К. Независимите административни органи при парламентарно-то управление. Сиела, С., 2016;
Симеонов, К. Създаване на банков съюз в ЕС. УИ „Св. Кл. Охридски“, С., 2015;
Amorello, L., 2018. *Macroprudential Banking Supervision & Monetary Policy. Legal Interaction in the European Union*. Palgrave Macmillan, London, UK;
Allen N. Berger, Phillip Molyneux, John O. S. Wilson (ed.), 2010. *The Oxford Handbook of Banking*, Oxford University Press;
Apostolik, R., Donohue, C. and P. Went, 2009. *Foundations of Banking Risk. An Overview of Banking, Bank-ing Risks, and Risk-Based Banking Regulation*. 2nd edition, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey;
Arora, A., 1993. *Cases and Materials in Banking Law*. Pitman Publishing, London, UK;
Balthazar, L., 2006. *From Basel 1 to Basel 3: The Integration of State-of-the-Art Risk Modeling in Banking Regulation*. Palgrave MacMillan, London;
Cranston, R., 2002. *Principles of Banking Law*. Oxford University Press; 2nd edition;
Dragomir, L., 2010. *European Prudential Banking Regulation and Supervision. The legal dimension*. Taylor & Francis e-Library, Oxon;
Ellinger, E. P., E. Lomnicka, C. Hare. 2011. *Ellinger's modern Banking Law*. Fifth edition;
Pen, G.A., Shea, A. M., Arora, A., 1987. *The Law relating to Domestic Banking. Banking law; v. 1*. London: Sweet & Maxwell publishing;
Spong, K., 2000, *Banking regulation. Its Purposes, Implementation and Effects*. 5th Edition, Division of Supervision and Risk Management, Federal Reserve Bank of Kansas City;